

קידום שוויון מגדרי והטמעת חשיבה מגדרית בתחומים שונים

הצעה להחלטה

מ ח ל י ט י ס , בהמשך להחלטת ממשלה מספר 2331 מיום 14.12.2014 בנושא קידום שוויון מגדרי והטמעת חשיבה מגדרית ולרגל יום האישה הבינלאומי שחל החודש (ביום כ"א באדר, התשע"ח, 8 במרץ 2018) -

א. הואיל וקידום שוויון מגדרי בתעשייה עשוי להביא בין היתר לצמצום הפערים הקיימים בין מספר המועסקים ומספר המועסקות בתעשייה ולהגדלת התוצר הלאומי, להקים צוות משותף של הרשות לקידום מעמד האישה, משרד הכלכלה, משרד העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים ונציג משרד האוצר, שיבחן את הנושא ויגבש המלצות לכלים וצעדים נוספים לקידום חשיבה מגדרית וצמצום הפערים הקיימים בתעשייה. הצוות יזמן נציגי משרדי ממשלה, תעשייה וגורמים שונים לפי הצורך ויגיש את המלצותיו לקידום השוויון המגדרי בתעשייה לשרה לשוויון חברתי ולשר הכלכלה והתעשייה בתוך 180 ימים מיום קבלת החלטה זו.

ב. לשם הגדלת היקף מיצוי הזכויות במוסד לביטוח לאומי של נשים המשתייכות לאוכלוסיות מוחלשות לרבות במסגרת הליכים הכוללים ועדה רפואית, הרשות לקידום מעמד האישה תעמיד למוסד לביטוח לאומי שירותי ייעוץ מגדרי לרבות לעניין הטמעת חשיבה מגדרית.

ג. לרשום את הודעת שר הבריאות כי בכוונתו לקדם הטמעת חשיבה מגדרית בשירותי הבריאות ובכך לתרום לשיפור שירותי הבריאות הניתנים לציבור הנשים והגברים בישראל. לשם כך, משרד הבריאות יקים ועדה לרפואה מגדרית בשירותי הבריאות בישראל שתמליץ למשרד הבריאות על פעולות בנושא. במהלך עבודתה תיוועץ הועדה ברשות לקידום מעמד האישה.

ד. יישום של החלטה זו, בעל משמעות כספית, יבוצע מתוך תקציב 2018 מתוך תקציבי המשרדים המופיעים בהחלטה זו בלבד ולא ידרשו בגינם תוספות תקציביות.

דברי הסבר

רקע כללי

ביום 14.12.2014 קיבלה הממשלה החלטה בנושא קידום שוויון מגדרי והטמעת חשיבה מגדרית בתחומים שונים. הטמעת חשיבה מגדרית (Gender mainstreaming) מסייעת בחשיפת הסדרים לא שוויוניים ומקדמת שינוי מערכתי. בהמשך להחלטה הנ"ל, מוצע לקדם שוויון מגדרי והטמעת חשיבה מגדרית בתחומים נוספים.

קידום שוויון מגדרי בתעשייה -

שיעור ההשתתפות של נשים בכוח העבודה נמוך משיעור ההשתתפות של גברים זה שנים רבות. ההתפלגות של המועסקים בתעשייה מראה כי נשים מהוות רק 30% בממוצע מכוח התעסוקה. אגף הכלכלן הראשי במשרד האוצר ביצע סימולציה לבחינת ההשפעה המאקרו-כלכלית של צמצום פערי השכר בין נשים וגברים במשק בעשורים הקרובים שעל פי תוצאותיה צמצום פערי השכר בין נשים לגברים עשוי להביא להגדלה של התוצר הלאומי בשיעור של כ-7% בעשורים הקרובים.

קידום שוויון מגדרי בתעשייה עשוי לקדם גם צמצום פערים חברתיים. בנוסף למאמצים חשובים אלה, יש להתמודד עם חסמים נוספים המעכבים את השתלבותן של נשים בתעשייה.

הכלי של הטמעת חשיבה מגדרית יוכל לסייע בידי חברות התעשייה בזיהוי חסמים גלויים ונסתרים כאחד להשתלבות נשים מיטבית בחברותיהם.

מוצע להקים צוות בין משרדי משותף לקידום שוויון מגדרי והטמעת חשיבה מגדרית בתעשייה עם הרשות לקידום מעמד האישה ומשרד הכלכלה, שיבחן את הנושא ויגבש תוך 180 יום המלצות לכלים וצעדים נוספים לקידום חשיבה מגדרית וצמצום הפערים הקיימים בתעשייה. מובהר כי ככל שיעלו שאלות בנוגע לכלים משפטיים כגון תיקוני חקיקה, הדברים ייעשו בשיתוף משרד המשפטים.

הטמעת חשיבה מגדרית והגדלת היקף מיצוי זכויות במוסד לביטוח לאומי של נשים המשתייכות לאוכלוסיות מוחלשות -

ועדה רפואית של הביטוח הלאומי פועלת מכוח חוק ותקנות. הועדה דנה בבקשות לקבל מהביטוח הלאומי אחת מהקצבאות הניתנות על ידו כגון קצבת נכות כללית, קצבת נכות מעבודה.

הוועדות מתמודדות בין היתר עם שונות תרבותית רבה, בין היתר על רקע מגדרי. הצלחת מבוטח למצות את זכויותיו במסגרת הוועדה משתנה גם נוכח הבנת המבוטח את תהליך הוועדה והמוכנות שלו להציג בפני הוועדה את מצבו לאשורו. המוסד לביטוח לאומי מבקש לבחון עשיית התאמות נדרשות לנשים מאוכלוסיות מוחלשות כגון המגזר הערבי והמגזר החרדי לצרכים המאפיינים והייחודיים של מגזרים אלה. לשם כך, נדרשת הבנה מעמיקה יותר של הצרכים והמאפיינים הייחודיים של המגזרים וחשיבה על סוג ואופן ההתאמות ביחס לעבודת הוועדות.

נשים המשתייכות לאוכלוסייה מוחלשת סובלות באופן כפול, הן כנשים והן בשל השתייכותן

לאוכלוסייה מוחלשת. מוצע כי הרשות לקידום מעמד האישה תעמיד למוסד לביטוח לאומי שירותי ייעוץ מגדרי לקידום מיצוי זכויות של נשים המשתייכות לאוכלוסייה מוחלשת כאמור לרבות לעניין הטמעת חשיבה מגדרית.

קידום חשיבה מגדרית בשירותי הבריאות -

בשנים האחרונות התבססה ההכרה כי למין ומגדר השפעה משמעותית על כל תחומי הבריאות. ניתן למצוא הבדלים מגדריים באפידמיולוגיה של מחלות, בהסתמנותן הקלינית, בתגובה לטיפול וכן בדפוסי אספקה וצריכה של שירותי בריאות. על מנת שמערכת הבריאות תיטיב להתמודד עם ההשפעות הנרחבות של מגדר על בריאותם של מטופליה נדרש שינוי תפיסתי, עדכון של פרדיגמות טיפול, וחינוך של מטפלים ומטופלים כאחד.

מוצע כי משרד הבריאות יקים ועדה לרפואה מגדרית בשירותי הבריאות בישראל. מטרת הוועדה היא לבחון את מערכת הבריאות בישראל ולהמליץ למשרד הבריאות לגבי השינויים הנדרשים כדי שזו תהיה מותאמת מבחינה מגדרית, בין היתר בהתייחס להיבטים של תפיסת המדיניות; אופן מתן שירותי הבריאות ואופן צריכתם; תהליכי קבלת ההחלטות בתחומים אלו תוך התחשבות במשתנה המגדרי; התשתית הנורמטיבית והחוקית; חינוך והכשרה; הקצאת המשאבים.

נתונים כלכליים וההשפעה על משק המדינה

לא רלוונטי

תקציב

כמפורט בהצעה להחלטה.

השפעת ההצעה על מצבת כח האדם

לא רלוונטי

עמדת שרים אחרים שההצעה נוגעת לתחום סמכותם

שר הכלכלה – תומך

שר הרווחה והשירותים החברתיים – תומך

ראש הממשלה ושר הבריאות – תומך

שר האוצר – תומך

החלטות קודמות של הממשלה בנושא

החלטת ממשלה מס' 2331 מיום 14.12.2014

עמדת היועץ המשפטי של המשרד יוזם ההצעה

מצ"ב חוות דעת

סיווגים

סיווג ראשי : 03 תהליך

תחום פעולה עיקרי : 02 חברה וכלכלה

מוגש על ידי השרה לשוויון חברתי

כ' באדר התשע"ח
07 במרץ 2018

המשרד לשוויון חברתי הלשכה המשפטית

ירושלים, כ' אדר תשע"ח
07 מרץ 2018

חוות דעת משפטית הנלווית להצעת החלטה לממשלה ולוועדות השרים

נושא הצעת ההחלטה:

קידום שוויון מגדרי והטמעת חשיבה מגדרית בתחומים שונים.

תמצית ההצעה בהתייחס להיבטי המשפטיים:

ביום 14.12.2014 קיבלה הממשלה החלטה בנושא קידום שוויון מגדרי והטמעת חשיבה מגדרית בתחומים שונים. כמפורט בהצעה להחלטה, הטמעת חשיבה מגדרית מסייעת בחשיפת הסדרים לא שוויוניים ומקדמת שינוי מערכתי. בהמשך להחלטה הנ"ל, מובאת עתה הצעה להחלטה שעניינה קידום שוויון מגדרי והטמעת חשיבה מגדרית בתחומים נוספים.

כך, מוצע להקים צוות בין משרדי שיבחן את נושא קידום שוויון מגדרי בתעשייה, יגבש המלצות לכלים וצעדים נוספים לקידום חשיבה מגדרית וצמצום הפערים הקיימים בתעשייה, אשר יוגשו לשרה לשוויון חברתי ולשר הכלכלה והתעשייה. כמפורט בהצעה להחלטה, ככל שיעלו שאלות בנוגע לכלים משפטיים כגון תיקוני חקיקה, הדברים ייעשו בשיתוף משרד המשפטים.

עוד מוצע להטיל על הרשות לקידום מעמד האישה להעמיד למוסד לביטוח לאומי שירותי ייעוץ מגדרי לרבות לעניין הטמעת חשיבה מגדרית לשם הגדלת היקף מיצוי הזכויות במוסד לביטוח לאומי של נשים המשתייכות לאוכלוסיות מוחלשות. העמדת שירותי הייעוץ כאמור תיעשה בכפוף להוראות כל דין החל על העניין, ובכלל זה בהקשרים הרלוונטיים דיני המכרזים.

בנוסף, מוצע לרשום את הודעת שר הבריאות כי בכוונתו לקדם הטמעת חשיבה מגדרית בשירותי הבריאות וכי משרד הבריאות יקים ועדה לרפואה מגדרית בשירותי הבריאות בישראל שתמליץ למשרד הבריאות על פעולות בנושא, וזאת תוך היוועצות עם הרשות לקידום מעמד האישה.

קשיים משפטיים, ככל שישנם, ודרכי פתרונם:

בשים לב לאמור לעיל, ההצעה להחלטה אינה מעוררת קשיים משפטיים.

עמדת היועצים המשפטיים של משרדים אחרים שההצעה נוגעת להם:

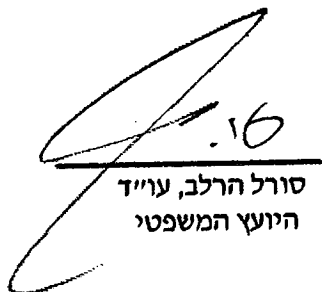
ההצעה להחלטה הופצה ליועצים המשפטיים של המשרדים הרלוונטיים. היועצת המשפטית של משרד הבריאות אישרה כי אין מניעה משפטית להצעה.

המשרד לשוויון חברתי
הלשכה המשפטית

עמדת היועץ המשפטי של המשרד שהשר העומד בראשו מגיש את הצעה:

אני מאשר כי אין מניעה משפטית לאישור הצעת ההחלטה.

סורל הרלב, עו"ד
היועץ המשפטי